

DE OVERBUURTJES
of
VERSCHILLENDE RIJKDOM
door
CORNA

Schrijfster van „Kleine Verzoekingën.

NIJKERK, G. F. CALLENBACH.

DE OVERBUURTJES

OF

VERSCHILLENDE RIJKDOM.

DOOR

C O R N A.

Schrijfster van „Kleine Verzoekingcn”.

NIJKERK,
G. F. CALLENBACH.

=

I.

„Gij zult niet begeeren.”

Ex. 20 vs. 17a.

„Ik wou, ik wou dat ik rijk was!” zeide Maartje Rijnders, terwijl zij met een' zucht haar aardappelbakje neerzette en haar kleine broertje opnam, dat juist begon te huilen. „En waarom zoudt gij dat willen?” klonk opeens eene stem achter haar. Maartje keek verrast op; zij had gedacht alléén in de kamer te zijn met den kleinen Johan. „O Juffrouw! ik wist niet dat u hier waart!” zeide zij. „Ik ben hier ook pas even,” antwoordde Juffrouw Walters; „ik had wat breiwerk voor Grootmoeder, maar ik kwam haar onderweg tegen en sprak toen met haar af, dat ik het hier zou brengen, omdat zij nog verder moest. Zij zeide dat gij toch thuis waart, en nu dacht ik zachtjes binnen te komen, en zoo hoorde ik u juist dien wensch uiten.”

Intusschen had Juffrouw Walters als eene echte kindervriendin den kleinen Johan uit Maartje's arm overgenomen; hij kende de vriendelijke bezoekerster al lang en was volstrekt niet bang voor haar. Maartje nam haar bakje met aardappelen weder op en begon ijverig verder te schillen; zij had aan Grootmoeder beloofd te zullen zorgen dat het eten klaar was, als de andere kinderen uit school zouden komen. „Maar vertel mij nu eens, waarom ge zoo gaarne *rijk* zoudt willen zijn?” vroeg Juffrouw Walters. Maartje kleurde en durfde eerst niets zeggen dan: „Ik wist niet dat u mij gehoord hadt.” „Dat is nu hetzelfde, of ik het gehoord heb of niet,” was het antwoord, „de wensch kwam toch in uw hartje op, en Eén

zou dien toch verstaan hebben." „Wel," zeide Maartje eindelijk, „als ik rijk was, dan behoefde Grootmoeder niet zoo hard te werken, maar kon eene meid houden en mooie kleeren dragen en dan . . ." „En dan zoudt gij geene aardappelen behoeven te schillen en op Johan passen, hè Maartje?" vulde Juffrouw Walters aan, terwijl zij haar vriendelijk aanzag. Maartje was verlegen dat hare gedachten zóó geraden waren; want ja! zij had dikwijls verlangd dat Grootmoeder niet zoo hard meer behoefde te werken, maar toen zij *nu* dien wensch uitte, had zij veel meer om *zichzelve* gedacht. Toch kende zij de Juffrouw goed genoeg om niet dadelijk te zwijgen, en de kleine babbe-laarster, zooals Grootmoeder haar wel eens noemde, was ook niet spoedig om een antwoord verlegen. „Och Juffrouw!" zeide zij, „dat komt, omdat ik wel eens denk aan iemand met wie ik wel zou willen ruilen." „En wie is dat dan?" was de vriendelijke vraag. „Dat is de jonge juffrouw van hierover." „Emmy Knaber!" riep Juffrouw Walters verbaasd uit. „Ja Juffrouw; zij ligt den geheelen dag maar heel gemakkelijk voor het raam en zij heeft niets te doen dan te lezen of een mooi werkje te maken, en dan komt de meid haar telkens iets brengen, dat er zoo heerlijk uitziet! En als ik dan op zolder ben, kan ik net in hare kamer zien, en daar is alles zoo prachtig! En zij behoeft nooit op hare broertjes en zusje te passen, zooals ik; zij is heel alléén en kan alles doen wat zij wil!" Juffrouw Walters had stil toegeluisterd, maar vroeg eindelijk: „Hebt ge haar wel eens gesproken?" „Wel neen, Juffrouw! ik zou niet durven; ik zie haar ook nooit meer op straat." „En hebt ge nooit eens op haar gezicht gelet, als de meid haar die heerlijke kostjes kwam brengen?" „Neen; dan dacht ik: ik wou dat ik er wat van had." „Nu, en *ik* geloof," zeide Juffrouw Walters, „dat Emmy dikwijls denkt: „Ik wou dat ik in Maartje's plaats was!" en zij keek heel ernstig toen zij dit zeide. — Doch daar kwam de oude vrouw Rijnders binnen met Jacob en Grietje, en Juffrouw Walters zette het gesprek niet verder voort, maar zeide aan Maartje's Grootmoeder nog iets over het breiwerk en enkele andere dingen. Bij het weggaan fluisterde zij het meisje nog in: „Denk eens aan hetgeen ik gezegd heb." Och, dat had zij heusch niet

behoeven te doen, want Maartje kon het maar niet vergeten; den geheelen dag moest zij er aan denken.

„Zou die rijke Emmy in *mijne* plaats willen zijn? Ik zou wel eens willen weten of zij het prettig zou vinden om aard-appelen te schillen, de keuken op te ruimen en op de kleintjes te passen, als zij graag wat zou willen lezen.” Maartje was niet onwillig, maar heel handig om Grootmoeder te helpen, en menigeen, die haar zoo bezig zag, noemde haar eene flinke, kleine huishoudster. En zij hield ook veel van de andere kinderen, die dan ook bijzonder aan haar gehecht waren en haar bij werken en spelen altijd noodig hadden. En zij wist wel, dat Grootmoeder het heel gaarne had dat zij zich met hen bezighield; Grootmoeders hoofd was zoo zwak en kon niet veel drukte meer verdragen. Maar soms kwam er eene booze stem in haar hartje: „Waarom zoudt *gij* altijd moeten werken, en anderen, die even oud en niets beter zijn, hebben een gemakkelijk leventje?” — In den laatsten tijd was die gedachte veel meer bij haar opgekomen dan vroeger en, zooals zij aan Juffrouw Walters verteld had, kwam dit omdat zij meer op haar overbuurtje gelet had.

Aan den overkant stond een mooi, groot, wit huis, dat aan Mijnheer Knaber behoorde; vóór het huis en op zijde was een prachtige tuin, maar aan den achterkant kwam het tegen het tuintje van Vrouw Rijnders aan. Mijnheer Knaber had er al lang gewoond, maar vroeger had Maartje er nooit zoo op gelet; in de laatste maanden was zij er pas opmerkzaam op geworden, omdat de achterkamer, die vroeger meestal gesloten was, nu in gebruik scheen genomen te zijn. Meer dan eens ging zij naar den zolder, vanwaar zij beter naar binnen kon zien, en bewonderde al het moois, dat zij zag. Grootmoeder had wel gemerkt dat er bij Maartje iets veranderd was; zij deed al haar werk wel, maar niet meer zoo van harte als vroeger, en nu en dan verried eene uitdrukking van ontevredenheid wat er in haar omging. Vrouw Rijnders betreurde het zeer en toch meende zij dat het beter was er niet over te spreken, vóór Maartje er zelve over begon. Dien dag vergat zij meer dan eens wat zij moest doen, en Grootmoeder zeide hoofdschuddend: „Kind! waar zijn toch je gedachten!” Ja, waar waren zij? Telkens en telkens weer

bij Emmy Knaber; zij kon maar dat gezegde niet vergeten: „Ik geloof dat Emmy wel in *uwe* plaats zou willen zijn!” —

Tusschen licht en donker kwamen de kinderen dikwijls nog even met Grootmoeder praten; zij had het wel druk, maar dat mocht zij van haren kostbaren tijd toch wel afnemen; de kleinkinderen moesten immers ook wat aan haar hebben. Nu eens had Grootmoeder een mooi verhaal of eene kleine waarschuwing tegen het een of ander, dan weder vertelden de kinderen iets. Dien avond vroegen Jacob en Grietje of Grootmoeder nog eens wilde vertellen van Adam en Eva in het Paradijs, dat vonden zij altijd zoo mooi. Onwillekeurig zag de oude vrouw Maartje aan; hoe gemakkelijk kon zij nu het een of ander, voor háár van belang, te pas brengen. Heel eenvoudig vertelde zij van de eerste menschen, hoe gelukkig zij waren in den hof Eden, maar ook hoe kort dat geluk duurde, omdat zij ongehoorzaam waren geweest aan God en Zijn gebod hadden overtreden. „Dus,” zeide Jacob, „is Eva eigenlijk het eerst tot die zonde gekomen, omdat zij naar die mooie vrucht *gekeken* heeft?” „Ja,” zeide Grootmoeder, „en zoo ziet gij dat ons *kijken* ook van veel invloed kan zijn. Zij keek zóó lang er naar, tot zij begon te verlangen om die mooie vrucht te *hebben*; toen stak zij hare hand uit, plukte ze en at er van. Daarom moeten wij ook voorzichtig zijn met ons kijken; het schijnt zoo onschuldig en toch kan het treurige gevolgen voor ons hebben. In de latere geschiedenissen van Israël vinden wij er ook een voorbeeld van (Jozua 7). Jericho was door de Israëlieten belegerd geworden, en door Gods macht alléén was de stad in hunne handen gevallen, maar nu eischte de Heer ook dat zij *niets* daarvan als buit voor zichzelf zouden behouden: de stad moest verwoest en al wat leefde gedood worden (behalve de vrouw, die de verspieders in haar huis ontvangen en verborgen had, en hare betrekkingen): al het goud, zilver, koper en ijzer moest aan den Heer gewijd worden. Toch was er één man geweest, die niet naar 's Heeren wil gedaan had; hij had eenige kostbaarheden geroofd en verborgen. En toen later door God zelf de schuldige werd aangewezen, bekende hij: „*Ik zag ze, ik kreeg lust daartoe en ik nam ze.*” Had hij er niet zoo naar gekeken, dan zou hij er niet verder over gedacht hebben;

maar nu vond hij ze zóó mooi en dacht: „*Alles* behoeft toch niet aan God gewijd te worden; ik kan er wel wat afhouden,” en zoo kwam Achan tot diefstal. Daarom moeten wij niet te veel zien naar hetgeen van een' ander is en wij niet mogen hebben; want al zouden wij misschien niet tot bepaalden diefstal komen, toch maakt het ons ontevreden en misschien wel jaloersch.”

Maartje was heel stil geworden onder het vertellen; zij gevoelde dat dit op haar paste, maar geen der andere kinderen dacht aan haar. Jacob paste het alleen op zichzelf toe en zeide: „Maar Grootmoeder, ik heb wel eens gekeken naar den mooien bok van Jan van den bakker, en dan dacht ik: „Ik wou dat ik er zoo een' had!” Zou dat ook zonde zijn?” „Ja zeker want God verbiedt het begeeren,” zeide Grootmoeder, „en uit die ééne begeerte komt dikwijls zooveel meer voort. Als ge nu heel dikwijls er naar verlangt om een' bok te hebben, dan zoudt ge ontevreden worden, omdat gij hem niet kunt krijgen, en misschien wel jaloersch op Jan, die er wel een' heeft. En zelfs al hadt ge er nu eens een', dan zoudt gij daardoor toch niet gelukkig worden; als ge een' bok hadt, dan zoudt gij toch graag eene mooie zweep er bij hebben, en als gij die hadt, dan weer een' bokkenwagen zooals die van Barend Jansen.” „Maar Grootmoeder!” riep Jacob uit, „als ik een' bokkenwagen had, dan zou ik toch heusch niets meer verlangen!” en zijne oogen schitterden alsof hij er al in zat. Grootmoeder lachte en zeide: „Als gij er tienmaal meê gereden hadt, zou het pretje er misschien al af zijn, en ge zoudt een' ezelwagen veel mooier en prettiger vinden, en zeker niet lang tevreden zijn.” „Grootmoeder!” vroeg Maartje eindelijk, „als wij iets verlangen voor een' ander zou het dan ook verkeerd zijn?” „Hoe bedoelt ge dat?” zeide vrouw Rijnders. „Wel,” zeide Maartje aarzelend, „als ik nu verlangde rijk te zijn om b. v. eene nieuwe japon voor u te koopen, omdat uwe Zondagsche zoo verschoten is, zou dat dan niet goed zijn?” „Dat zou wel toonen dat ge veel van Grootmoeder houdt,” was het antwoord, „maar al kreeg ik nu eens eene nieuwe japon, dan zou mijn hoed er weer niet mooi bij staan, en zoo zou er telkens wat anders noodig zijn. Zoo ziet ge dat een mensch altijd naar iets blijft verlangen dat hij niet heeft, tenzij dat hij tevre-

denheid heeft geleerd met hetgeen God hem schonk en daarvoor waarlijk dankbaar is. Doch nu naar bed, kinderen! het is al laat!" Maartje hielp altijd Jacob en Grietje bij het uitkleeden, terwijl Grootmoeder met Johan bezig was. Daarna ging zij breien en vrouw Rijnders kwam bij haar zitten. Maartje was dien avond veel stiller dan gewoonlijk, zelfs toen hare oudere zuster Keetje, die op het dorp diende, even aankwam, werd hare stem bijna niet gehoord; die twee konden het anders best samen vinden en Grootmoeder had er dikwijls schik in, zoo gezellig als zij samen konden keuvelen. Gijs kwam ook van zijn werk thuis, maar zeide dat hij voor zijn baas nog eene boodschap moest doen en Grootmoeder dus over hem niet ongerust moest zijn. Vrouw Rijnders had aan hare beide oudste kleinkinderen een heelen steun, en innig dankbaar was zij er voor, dat beiden zoo goed oppasten. Na den dood van hare schoondochter was zij bij haren zoon gekomen om voor het huishouden te zorgen, en toen ook hij niet lang daarna overleden was, was zij bij de kinderen gebleven. Soms werd zij wel eens bedroefd, als zij er aan dacht hoeveel zij verloren had, en voelde zij zich wel wat eenzaam, maar dan bedacht zij toch ook weer hoeveel reden tot dankbaarheid zij had voor het bezit van zulke kleinkinderen. Toen Maartje naar bed ging, vroeg zij om vergeving voor die begeerte naar rijkdom, die zij in haar hartje gevoeld had, en zij vroeg den Heer om er haar voor te bewaren, dat zij dáárdóór ooit in verzoeking zou komen om iets kwaads te doen. Maar toen zij ging slapen dacht zij toch nog even: „Dat Emmy in *mijne* plaats zou willen zijn, dat kan ik toch niet gelooven!"

 II.

„*Rijken en armen ontmoeten elkander.*”

Spreuken 22 vs. 2a.

En paar dagen later was het een heerlijke, warme middag; oudere menschen noemden het *te* warm, maar kinderen hebben daarvan niet zoo spoedig last. Vrouw Rijnders had in de laatste dagen veel aan hoofdpijn geleden,

en de dokter had gezegd dat rust alléén haar goed zou doen, en daar zij juist niet zoo heel veel werk had, was zij wat gaan liggen; aan Maartje was de zorg opgedragen over de drie andere kinderen, want Jacob en Grietje hadden geen school. Vrouw Rijnders woonde nog niet zoo heel lang in dit huisje, dat zij door voorspraak van Juffrouw Walters voor een' zeer lagen prijs had kunnen huren, en zij vond het heerlijk dat de kinderen een tuintje hadden om in te spelen. Maartje hield de anderen goed bezig; allerlei spelletjes werden bedacht en nu en dan ging er een vroolijk gejuich op, maar dat kon Grootmoeder niet hooren, want de deur was dicht. Er was iemand anders, die het wél gehoord had; aan den overkant kwam een jong meisje overeind zitten en een paar donkere oogen keken uit een smal, bleek gezichtje naar het vroolijke groepje. Zij had het zoo warm gehad en verzocht dat het raam opengezet zou worden; moe en lusteloos lag zij neder, totdat zij de kinderstemmen hoorde; toen richtte zij zich met veel moeite op en tuurde naar buiten. Nu was er weer eens iets om naar te kijken! „Wat een aardig meisje is dat! Zou zij even oud zijn als ik?” dacht Emmy. „Ik ben nu 12 jaar, maar zij is veel grooter, en wat kan zij hard loopen! Ik wou dat ik dat ook kon!” en met een' zucht ging zij weer liggen.

„Maartje, Maartje!” hoorde zij weer roepen: „toe, kom eens even, kijk eens wat een mooi diertje!” Even later was het weer: „Och Maartje! mijn bal ligt vlak bij de sloot; wil je hem er even van daan halen?”

Het was Maartje vóór en Maartje ná. Emmy wilde zich weer eens oprichten om naar de aardige kinderen te kijken en dacht: „Wat schijnen ze allemaal veel van Maartje te houden en wat spelen ze prettig samen; en ik heb niemand om mee te spelen!” Met aandacht keek zij naar buiten, maar stootte met den elleboog tegen een boek, dat in de vensterbank lag, waardoor het op den grond viel en juist in vrouw Rijnders' tuintje. De kinderen hoorden eenig geraas en keken op; Maartje bemerkte spoedig wat er gebeurd was en raapte het boek op. „O!” zeide Emmy, „dank je wel; ik heb er tegen gestooten; ik had vergeten dat ik het dáár gelegd had.” „Ik zal het u even aangeven,” zeide Maartje, maar zij kon

Emmy niet bereiken; spoedig haalde zij een tuinbankje en klom er op. Emmy bedankte haar vriendelijk en vroeg: „Zijn dat je broertjes en zusje?” „Ja,” antwoordde Maartje, „dat is Jacob en dat Grietje en dat Johan en dan heb ik nog een grooten broer en zuster.” „Zijt gij dan met z'n zessen?” vroeg Emmy, „hoe gezellig! Ik wou dat ik broers en zusters had, maar ik heb niemand; vindt ge het niet heerlijk om met hen te spelen?” en zij keek Maartje vragend aan. „Ja, soms wèl,” was het eerlijke antwoord, „maar soms vind ik het heel vervelend, en wou ik wel dat ik alleen was.” „Hè?” zeide Emmy, „hoe is dat mogelijk! het is zoo saai om niemand te hebben om meê te praten of te spelen; en vooral omdat ik nooit uit ga.” „Gaat gij nooit uit?” vroeg Maartje verwonderd. „Neen, ik kan in den laatsten tijd niet loopen en dikwijls niet eens opzitten.”

De tranen kwamen Maartje in de oogen; nu begreep zij waarom Juffrouw Walters zoo'n medelijden met het arme rijke meisje had! Emmy bemerkte hiervan niets en ging voort: „Ik zou wel graag willen loopen en werken en alles doen, zooals anderen, maar ik kan niet. Gij moet toch wel blij zijn, Maartje, dat gij dat kunt doen! vroeger kon ik het ook, toen Mama nog leefde, ging ik dikwijls met haar wandelen; maar daarna ben ik erg ziek geweest en had ik veel pijn in den rug en moest ik aldoor liggen. Maar vroeger als ik ziek was, kwam Mama aan mijn bedje zitten en praatte wat met mij, of las mij wat voor en gaf mij zelve in; maar nu lig ik altijd alleen; nu en dan komt de meid of de Juffrouw maar eens naar mij kijken!” en Emmy werd heel bedroefd. „O!” zeide zij op eens met angstige stem, „ga gauw weg! daar komt iemand, en ik zou beknord worden als zij zagen dat wij samen praten.” Maartje sprong van haar bankje af en bracht het weer naar huis. De kinderen hadden eerst nieuwsgierig naar het vreemde meisje gekeken, maar toen zij bemerkten dat Emmy en Maartje samen praatten, waren zij weer aan het spelen gegaan, slechts nu en dan verlangend uitzieende of zus nog niet terug kwam. Maartje was benieuwd wie er binnengekomen was; zij zag iemand met donker haar en donkere oogen en hoorde haar eene vreemde taal spreken; zeker was

zij niet heel lief tegen Emmy, want die keek zoo bedroefd; maar het raam werd dichtgeschoven en Maartje kon dus niets meer te weten komen. De kinderen vroegen haar allerlei: wie dat was en wat zij gezegd had? maar Maartje gaf er niet veel antwoord op; zij was geheel vervuld van hetgeen zij had gehoord en dacht dat juffrouw Walters toch wel gelijk had gehad. Daar riep Grootmoeder haar om binnen te komen, zij moest weer aan het werk; maar zij deed het dien dag veel gewilliger en had veel meer geduld met den kleinen Johan als hij eens wat lastig was. 's Avonds wilde zij er met Grootmoeder toch eens over praten en zij vroeg: „Grootmoeder, kent u Mijnheer Knaber, die hierover woont?” „Kennen niet bepaald; ik heb hem nooit gesproken. Hij heeft maar één dochtertje; zijne vrouw leeft niet meer, maar nu is er eene zuster van Mijnheer in huis.” „En is dat eene lieve dame?” vroeg Maartje. „Dat weet ik niet,” zeide vrouw Rijnders, „ik heb haar maar ééns gesproken, toen ik er om breiwerk ging vragen, maar zij zeide dat zij dit niet aan eene vreemde vrouw wilde geven.” Zoo werd Maartje dus niet veel wijzer en moest zich met deze enkele bijzonderheden tevreden stellen.

III.

„De Heer heeft ze allen (rijken en armen) gemaakt.”

Spreuken 22 vs. 26.

Verlangt gij hetzelfde te weten als Maartje, laten wij dan „Zomerhof” binnentreden, en wij zullen spoedig kennis maken met de familie Knaber, die, zooals wij hoorden, slechts uit drie personen bestond. Mijnheer Knaber was een vriendelijk, goedhartig man, die niemand eenig kwaad zou doen, maar ook nooit flink durfde doortasten waar het noodig was. Hij was recht gelukkig geweest met zijne vroeg gestorven vrouw en had in haar veel verloren. Zijne zuster Laura, die in Amsterdam woonde, was toen bij

hem gekomen om de zorg voor het huishouden op zich te nemen. Maar het beviel haar niets op het stille „Zomerhof”; zij was gewend elken avond uit te gaan en hield niet van de huiselijkheid; maar op het dorp was niets te doen wat haar aantrok en zij moest dus wel thuis blijven. Dit was de eerste teleurstelling, die echter spoedig door eene andere gevolgd zou worden. Emmy werd ziek en had veel verzorging noodig; maar Tante Laura (zooals wij haar ook maar zullen noemen) bedankte er voor om als ziekenoppasster dienst te doen; dat werd aan de dienstbode overgelaten. Ware de oude, trouwe Kaatje er nu geweest, die 13 jaar bij Mevrouw Knaber gediend had, dan zou Emmy kostelijk verzorgd zijn geworden; maar Tante Laura had haar terstond laten vertrekken, en nu moest een nieuw meisje het doen, dat niet veel hart had voor Emmy; en de kleine zieke lag dikwijls uren lang alleen. Toen zij langzamerhand beter werd, al mocht zij ook niet loopen, moest er weder wat werk gemaakt worden van hare lessen. Emmy had altijd bij hare Mama geleerd, maar zoo iets wilde Tante Laura niet doen, dan moest er maar eene Fransche Juffrouw komen. Wel maakte Mijnbeer Knaber eenige tegenwerpingen, daar zijne vrouw altijd had verlangd dat Emmy eene echt Hollandsche opvoeding zou krijgen; maar niets hielp: Tante Laura dacht er anders over en hij moest wel toegeven. Al deze dingen waren redenen van droefheid voor Emmy, die nu ook bij de hevigste pijnen moest spreken in eene taal, die zij maar half kende; maar het ergste van alles was voor haar dat zij hare balkonkamer moest missen. Hare Mama had die zelve nog voor haar in orde gemaakt en alles geschikt; het was eene heerlijke kamer met openslaande deuren, en 's morgens al vroeg door de zon beschenen; zij had daar hare bloemen, die zij zelve verzorgde, haar kanarievogeltje en al hare kleine schatten. Daarenboven hoorde zij de vogels zingen in de boomen, en had zij een mooi uitzicht in den tuin.

Maar al vrij spoedig had Tante Laura al het heerlijke van die kamer ontdekt, en met de bewering, dat kinderen niet het mooiste en beste in huis behoeven te hebben, was al het goed van Emmy naar de sombere achterkamer gebracht, waar alleen 's avonds een enkel zonnestraaltje doordrong. Emmy kon dien

eersten nacht bijna niet slapen; zij lag maar te schreien; tegen Tante Laura had zij niets gezegd en zich zoo lang mogelijk goed gehouden, maar nu kwam de droefheid los. Zij dacht er aan, hoe zij bij hare moeder de zaligsprekingen geleerd had en vooral die ééne: „Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen het aardrijk beërven” had zij niet vergeten. Mama had toen gezegd dat men door geduld en zachtheid veel meer gedaan kan krijgen dan door hardheid, onvriendelijkheid of geweld; maar hoe kon dat toch waar zijn? Zij had niets gezegd tegen Tante Laura, zij was niet brutaal geweest, en nu — was zij van hare kamer verjaagd!! En de zachtmoedigen zouden immers zooveel verkrijgen! dit was juist het tegendeel. Emmy begreep er niets van en bleef snikken; nu en dan riep zij uit: „Mama, Mama laat mij bij u zijn! O! kom toch weer bij uwe Emmy!” Toen was het haar alsof zij eene zachte stem hoorde zeggen: „*Als een', dien zijne moeder troost, alzoo zal Ik u troosten.*”

„Wie zou dat kunnen zijn?” dacht Emmy. „Papa bemoeit zich zoo weinig met mij en geeft Tante Laura altijd gelijk. Had ik Kaatje nog maar, die was altijd zoo lief voor mij! Maar wie zou mij nu kunnen troosten, zooals Mama dat deed! De dienstboden geven niet om mij; er is niemand, die van mij houdt! „Niemand?” klonk weer die zachte stem in haar hartje: „Eén heeft er gezegd: „*Ik heb u lief.*” Opeens herinnerde Emmy zich dat hare moeder gezegd had op haar laatste ziekbed, dat zij toch nooit, als zij zich eenzaam gevoelde, moest denken dat *niemand* haar liefhad; de Heer bleef haar liefhebben en Hem moest zij dan ook wederom liefhebben, dan zou zij zich niet meer verlaten gevoelen.

Toen werd Emmy getroost, en al miste zij veel dat zij vroeger bezat, zoo ongelukkig als dien éénen nacht, gevoelde zij zich later nooit meer. — — Er was maar één ding, waarvoor Tante Laura goed zorgde, en dat waren de versterkende middelen, die de dokter had voorgeschreven; daaraan hield zij goed de hand, uit vrees dat Emmy anders weer erger ziek zou worden. En zoo werden er trouw allerlei versnaperingen aan de kleine zieke gebracht, maar die heerlijkheden, waarop Maartje zoo jaloersch was geweest, stonden Emmy o! zoo

spoedig tegen; zij had moeite ze naar binnen te krijgen. Zij verlangde maar naar één ding: iemand, die zij kon liefhebben en die haar liefde bewees, maar nog geen enkel bewijs er van had Tante Laura haar gegeven. Zoo was dus Emmy omringd van rijkdom, maar altijd lijdende en verlangende naar liefde, terwijl Maartje hard moest werken, maar ook eene heerlijke gezondheid genoot en dagelijks hartelijkheid ondervond; zoo hadden dus beide meisjes een kruis te dragen, dat zij moesten leeren gewillig op te nemen. Beider lot en leven was door éénen God gevormd en werd door Hem bestuurd.

IV.

„Ik heb geleerd vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben.”

Fig. 4 vs. 11b.

Einige dagen na de eerste kennismaking tusschen Emmy en Maartje moest de Heer Knaber in het belang van een' vriend, die ernstig ziek was, eene lange reis ondernemen; wèl zag hij er tegen op om Emmy te verlaten, maar daar zij niet gevaarlijk ziek en de zaak zéér dringend was, besloot hij er eindelijk toe. Emmy vond het heel naar dat haar Papa wegging; nu bleef zij alleen met Tante Laura! Maar Mijnheer Knaber was pas enkele dagen weg of daar kwam eene verandering, die niemand verwacht had. Het weder was den laatsten tijd heel ongunstig geweest: dag aan dag stórtregende het, en nu begon Tante Laura zich daar buiten vreeselijk te vervelen; bezoek kreeg zij in het geheel niet en zelve kon zij nergens heengaan. Op zekeren morgen nam zij een kort besluit en schreef twee brieven, éénen aan Mijnheer Knaber, om hem mee te deelen dat zij het niet langer op „Zomerhof" kon uithouden, alléén met een ziek kind, eenen anderen aan hare veel jongere zuster Martha, waarin zij haar verzocht hare plaats te komen innemen, daar zij verlangde naar Amsterdam terug te keeren. Tante Martha was sedert den dood harer Ouders bij eene

zieke Tante geweest en had haar trouw verzorgd; eenige maanden geleden was ook deze overleden, en sedert had zij bij kennissen en familie-leden vertoefd. Zij hield innig veel van de kleine Emmy, maar toen Tante Laura het bestuur van het huishouden op zich genomen had, meende zij dat het beter was maar niet op „Zomerhof” te komen; zij zou de kleine zieke geheel anders willen behandelen. 's Middags kwam Tante Laura bij Emmy en zeide tot haar: „Emmy, ik ga overmorgen weer naar Amsterdam.” Emmy wist niet wat zij hoorde en durfde er niet veel op zeggen; alleen vroeg zij: „En blijf ik dan alleen, terwijl Papa weg is?” „Wel neen, dwaas kind,” was het antwoord, „dat kan natuurlijk niet; ik heb aan Tante Martha gevraagd of zij hier kan komen.” „O!” was al wat Emmy zeide, maar op zulk een' toon van innige blijdschap, dat zelfs Tante Laura er zich niet in kon vergissen.

„Ben je dan zóó blij dat ik wegga?” was de stuursche vraag. Wat zou Emmy antwoorden? Onwaarheid spreken wilde zij niet, en „ja” zeggen durfde zij niet. „Ik ken Tante Martha nog zoo goed van vroeger,” zeide Emmy, en dit was volkomen waar, daar zij menigmaal op „Zomerhof” was geweest tijdens het leven van Mevrouw Knaber. Tante Laura vond dat zij lang genoeg op de ziekenkamer geweest was en ging heen.

Maartje had Emmy niet meer gesproken sedert dien mooien dag; het weder was niet zacht genoeg geweest om met open raam te zitten, en de meisjes hadden elkander alleen maar eens toegeknipt; maar toen dien middag de zon nog eens doorbrak, werd het venster even geopend en Emmy mocht er, goed ingepakt, vóór zitten. Zoodra Maartje dat bemerkte, liep zij het tuintje in, en wachtende tot zij geene stemmen meer hoorde, hoopte zij op eene gelegenheid om de kennismaking voort te zetten. Toen Emmy haar zag, riep zij: „O Maartje! Tante Laura gaat weg en overmorgen komt er zulk eene lieve Tante, die heet Martha, en als die er is, mag je zeker wel eens bij mij komen, hoor!” „Zou ik dan in huis mogen komen?” vroeg Maartje bedeesd. „Ja zeker, ik geloof het wel. Tante Martha zal het wel goed vinden.” „Zijt ge blij dat deze Tante weggaat?” vroeg Maartje. „Ja, want de andere is veel liever; zij doet mij zoo aan mijne Mama denken, en zij zal zeker dikwijls bij mijn bed komen

zitten." Maar hier werden de meisjes gestoord; de Fransche Juffrouw kwam binnen en Maartje maakte dat zij wegkwam; over een paar dagen zou zij misschien alles in dat mooie huis zien; dat was iets heerlijks. Toch was zij in den laatsten tijd veel meer tevreden dan vroeger; zij had gezien dat Emmy meer reden had om haar lot begeerlijk te achten, dan zij dat van Emmy; want het rijke meisje moest zooveel missen wat zij voor de grootste schatten niet kon verkrijgen. Zingend liep Maartje nu weer door het huisje en tuintje en deed met de grootste opgewektheid haar werk. Op dien avond eindigde zij haar gebedje met deze woorden: „Ik dank U, Heer! dat ik zoo gezond ben en flink kan werken, en dat Grootmoeder en al de anderen zoo lief voor mij zijn. Heer! maak Gij Emmy ook gelukkig en maak Gij haar beter!"

V.

*„En wie zijn kruis niet draagt en
Mij navolgt, die kan Mijn discipel
niet zijn.”*

Lukas 14 vs. 27.

Tante Martha was op „Zomerhof" gekomen en met haar een nieuw leven en nieuw geluk voor de jonge zieke. Het afscheid van Tante Laura was heel koel geweest; geheel anders de ontmoeting met Tante Martha. Nauwelijks was zij het huis binnengetreten, of zij vroeg: „Waar is Emmy?" Hare oudere zuster vond dat zij niet zooveel haast behoefde te maken met naar het kind te vragen, maar zij liet zich niet weerhouden. Toen zij hoorde: „Emmy is in de achterkamer!" kon zij hare verbazing nauwelijks bedwingen; maar wetende dat Tante Laura spoedig zou vertrekken, besloot zij er niet over te spreken, al had zij ook innig medelijden met Emmy. Hoe menigmaal hadden zij vroeger in de balkonkamer gezeten en samen genoten van het heerlijke uitzicht. Arme Emmy! had zij dat alles moeten missen, en juist terwijl zij zooveel ander genot moest ontberen! En menigmaal had zij

aan Tante Martha geschreven, maar nooit had zij iets van hare teleurstelling gezegd. „Dat toont dat zij al vroeg zelfbeheersching geleerd heeft, en dat is zeker goed voor haar; maar toch wil ik trachten haar verder leventje wat gelukkiger te maken,” dacht Tante. Zachtjes opende zij de kamerdeur, en Emmy, die al wachtende van vermoeidheid was ingedommeld, sloeg de oogen op en zeide: „Lieve beste Tante! wat ben ik blij dat u gekomen zijt!” „En ik ben blij dat ik hier ben, mijn schatje! en ik hoop dat wij elkander ten zegen zullen zijn.”

Veel werd er bij die eerste ontmoeting gesproken, maar wij kunnen niet alles meedeelen. Tante Laura ging heen, zonder betreurd te worden, en zou haar leven voortzetten zooals vroeger, slechts denkende om zichzelf; — Tante Martha nam hare plaats in en toonde, bij de bedrijvigheid, die haar eigen was, een Maria's hart te hebben vol liefde voor den Heer en allen, die haar omringden. Den eersten morgen verzamelde zij de huisgenooten in de kamer, waar Emmy lag, las hun voor uit de Schrift en bad met hen. (Sedert den dood van Mevrouw Knaber was dit niet geschied. Mijnheer had er mede willen voortgaan, maar Tante Laura beweerde: dat zulke ouderwetsche gebruiken tot niets dienden; wie iets wilde lezen, moest het zelf maar doen; doch zij vergat hoe weinig vrije tijd er voor de dienstboden overschoot en hoe menigmaal er om hen gescheld werd, als zij hoopten een oogenblikje voor zichzelf te hebben). Emmy was zoo blij dat het in hare kamer gebeurde; nu kon zij er bij zijn en met de anderen mede luisteren en bidden.

Aan de Fransche Juffrouw zeide Tante dat zij van plan was in het vervolg Emmy *zelve* te onderwijzen, en gaf haar den raad om tegen het einde van de drie maanden naar eene andere betrekking om te zien. Zooveel mogelijk zat zij bij Emmy, die het een genot vond om haar alles te vertellen en telkens meer hare lieve, vrome Tante liefkreeg. De balkonkamer kwam weer in haar bezit en Emmy genoot op nieuw van de frissche lucht, die naar binnen stroomde, zij kon de bloemen weer zien en de vogels hooren zingen. Eén ding speet haar maar, dat zij nu niets meer van Maartje zag, die zij in dien korten tijd al had liefgekregen. Zij vertelde alles aan

Tante en zeide: „Maartje heeft eene lieve Grootmoeder, o zulk een aardig mensch; ik heb haar wel eens in het tuintje zien werken. En zij heeft verscheidene broertjes en zusjes; Maartje gaat niet meer op school, maar Jacob en Grietje wel.”

„Nu, ik zal van middag eens bij Grootmoeder Rijnders aangaan,” beloofde Tante. „En mag Maartje dan eens hier komen?” vroeg Emmy. „Misschien, maar ik beloof niets.” Tante Martha hield woord en bezocht de oude Grootmoeder; zij werd er vriendelijk ontvangen, en Maartje luisterde met beide ooren om wat van Emmy te hooren, maar durfde niets vragen. Tante Martha riep haar tot zich en wist haar al spoedig aan het praten te krijgen, en ook uit haren mond vernam zij nu het verhaal van de eerste kennismaking. Zij had bemerkt dat het voor Emmy goed zou zijn als deze nu en dan iemand van haren leeftijd kon spreken; en al was Maartje ook niet van denzelfden stand, toch meende zij dat Emmy veel van haar overbuurtje zou kunnen leeren, en ook zelve stelde zij veel belang in het eenvoudige meisje. Zij vroeg dus aan vrouw Rijnders of deze Maartje 'smorgens een uurtje zou kunnen missen als de andere kinderen naar school waren; zij wilde gaarne dat de twee meisjes dan wat samen zouden zijn, terwijl zij aan hare huiselijke bezigheden was of brieven schreef. Vrouw Rijnders stemde hierin toe, en Tante Martha beloofde aan Maartje dat dit genot den volgenden Maandag zou beginnen. Met verdubbelden ijver deed Maartje al haar werk, om toch niets over te laten voor Grootmoeder, en ging op den bepaalden tijd met een kloppend hart naar het mooie huis. Zij was bevreesd dat misschien de deftige huisknecht, van wien zij gehoord had, haar de deur zou opendoen, maar tot hare groote blijdschap had Tante Martha haar al gezien en kwam haar nu vriendelijk tegemoet. Emmy was heel blij haar overbuurtje te zien en had veel te vertellen; zij had gevraagd of zij al hare kleine schatten mocht laten zien, maar hoewel Maartje verrukt was over al het moois, dat zij zag, bleef er nog veel onbekeken, omdat zij zooveel samen hadden te keuvelen. „O!” zeide Emmy, „ik ben nu zoo gelukkig, veel meer dan vroeger: Tante is zoo lief voor mij, en ik verveel mij nooit meer, de dagen gaan nu zoo gauw om!”

Maartje zag haar verwonderd aan; juist had zij leeren inzien hoeveel Emmy miste en nu sprak deze zoo opgeruimd. „Maar zoudt ge toch niet héél graag willen loopen?” vroeg zij. „O ja!” antwoordde Emmy, „heel graag, en ik bid er ook iederen avond om, maar Tante Martha heeft mij geleerd, dat ik er dan bij moet voegen of ik beter mag worden *als het goed voor mij is* en als het *Gods wil* is. Zij heeft mij gezegd dat ik er niet om mag *dwingen*; dat deed ik vroeger wel eens en dan dacht ik: „Waarom heeft de Heer mij ook niet een gezond lichaam gegeven, net als andere kinderen, en waarom mogen zij loopen en springen en ik niet?” En dan werd ik ongeduldig en knorrig, maar nu vraag ik liever of God mij wil leeren héél geduldig te zijn, net zoo lang tot ik *misschien* beter mag worden, en als ik niet beter kan worden, dan toch tevreden te blijven.” Maartje kleurde en Emmy bemerkte het en vroeg naar de reden.

Nu wilde Maartje niet langer zwijgen, maar even eerlijk opbiechten wat er in *haar* hartje was geweest en zij zeide: „Ik ben vroeger zoo jaloersch op u geweest, en wilde zoo graag in uwe plaats zijn en ook een gemakkelijk leventje hebben en niet behoeven te werken of op mijne broertjes en zusje te passen; maar sedert ik gemerkt heb hoeveel rijke menschen en kinderen soms moeten lijden, ben ik veel tevredener geworden. En Grootmoeder zegt dat ik nu weer haar oude Maartje ben, en dat ik telkens weer moet vragen om een dankbaar hartje en om lust voor mijn werk. Ik zal nu ook niet meer zoo gauw jaloersch zijn als ik zie dat iemand mooie kleeren aan heeft, of prachtige meubels en een groot huis bezit, ik denk dan maar: „Ik weet weer niet welk verdriet zij hebben.” Op dit oogenblik kwam Tante Martha binnen en Maartje hield op met spreken. „Kom ik storen?” vroeg Juffrouw Knaber op vriendelijken toon. „Wel neen, Tante!” zeide Emmy, „maar mag ik u eens iets vragen?” „Zeker, kindlief, wat zoudt ge willen weten?” „Tante!” zeide Emmy en het smalle gezichtje nam eene peinzende uitdrukking aan, „zouden *alle* menschen het een of ander verdriet hebben? Ik heb wel eens gedacht dat ik wel in Maartje's plaats zou willen zijn, („ten minste vroeger,” voegde zij er glimlachend bij) omdat

Maartje zoo gezond en sterk is en alles kan doen, en omdat zij thuis allemaal zooveel van haar houden; — en Maartje vertelde, dat zij wel eens gewenscht had in *mijne* plaats te zijn, omdat ik een gemakkelijk leventje heb en niet hard behoefte te werken en in een mooi huis woon en . . . .” „Neen!” viel Maartje haar blozend in de rede, „dat heb ik wel vroeger gedacht, maar nu niet meer!” „Nu,” hernam Emmy, „ik zeide ook dat ge het gewenscht *hadt*. Maar Tante! zouden *alle* menschen nu het een of ander verdriet hebben?” „Ik geloof het wel,” zeide Tante Martha. „Ik heb tenminste nog *nooit* iemand ontmoet, die *volkomen* gelukkig was: ieder heeft zijn eigen kruis, zooals dat genoemd wordt, en nu moeten wij allen leeren dat kruis *gewillig* te dragen, achter onzen Heer; dan eerst kunnen wij tevreden worden. Het is maar goed ook, dat wij hier op aarde niet volkomen gelukkig kunnen zijn; was dit wel het geval, dan zouden wij heelemaal vergeten dat wij *hier* niet thuis behooren, maar dat het Vaderhuis Daarboven is.” „Heeft ieder evenveel verdriet?” vroeg Emmy, terwijl Maartje opletend, maar zwijsend toelisterde. „*Evenveel* zou ik niet durven zeggen, Emmy-lief!” was het antwoord, „maar juist *zôveel* als goed voor hem of haar is. Gewoonlijk denken wij dat *wij* het zwaarste kruis te dragen hebben en dat anderen het veel beter hebben, niet waar Maartje? Maar als wij hen dan van naderbij leeren kennen, dan zien wij dat zij ook een kruis te dragen hebben, en misschien nog zwaarder dan het onze. Ik herinner mij dat ik eens gelezen heb van een man, die altijd ontevreden was en zich beklaagde over zijn hard lot, terwijl hij meende dat anderen veel gelukkiger waren. Toen droomde hij eens dat hij in eene groote zaal kwam en langs den muur stonden allerlei kruisen, het eene groot, het andere klein, het eene zwart, het andere verguld en zoo meer; hij hoorde eene stem, die hem zeide, dat hij nu mocht uitkiezen *welk* kruis hij voor zijn verder leven zou willen dragen. Dat was juist wat hij verlangde, en hij ging een voor een al de kruisen optillen om het beste uit te zoeken. Eindelijk had hij er één gevonden dat lichter was dan al de anderen; hij vroeg of hij *dit* mocht hebben, en het werd hem toegestaan; maar toen hij er de zaal mede wilde uitgaan, bemerkte hij

dat daarop reeds zijn *eigen* naam stond: dat kruis, waarover hij eens zoo had geprutteld, was het lichtste van alle, en beschaamd smeekte hij om vergeving voor zijne ontevredenheid. Sinds dien tijd had hij geleerd dat God aan ieder juist zulk een kruis geeft, als voor hem het meest geschikt is, en hij het best kan dragen." „Hè, dat is mooi!" zeiden beide meisjes tegelijk. „En wáárom zou ik mijn kruis moeten dragen?" vroeg Emmy iets later.

„Waarom, dat kan ik moeilijk zeggen; ons allen moet het leeren om den Heer te volgen, ieder op zijne of hare wijze; misschien zou mijne kleine Emmy, als zij altijd gezond was geweest, er niet zoo vroeg toe gekomen zijn om den Heer lief te hebben, maar slechts voor haar eigen genoegen geleefd hebben, en als zij altijd door liefde omringd was geweest, zou zij misschien niet zoo dankbaar geweest zijn jegens Hem, Die haar de hoogste liefde bewezen heeft." Emmy keek nadenkend voor zich, maar Maartje zag de vriendelijke spreekster vragend aan, alsof zij wilde zeggen: „En waarom zou ik *arm* moeten zijn?" Tante Martha verstond die onuitgesproken gedachte en zeide op zachten toon: „Ook voor u kan ik niet met zekerheid zeggen, wáárom de Heer het zoo beschikt heeft, dat gij wèl uw dagelijksch brood hebt, maar ook niet veel meer. Doch het zou wel kunnen zijn, Maartje, dat indien *gij* rijk geweest waart, gij daarvan zoo genoten en uw hart er aan gehecht zoudt hebben, alsof er niets hoogers en beters ware, en gij zoudt misschien vergeten hebben dat wij moeten zoeken en bedenken de dingen, die Boven zijn; *nu* leert gij te verlangen naar een' schat, dien niemand of niets u kan ontnemen. — Maar nu, Maartje! wordt het tijd om naar huis te gaan; ik vrees dat Grootmoeder al op je heeft zitten wachten." Maartje stond op, bedankte Tante Martha wel voor hare vriendelijkheid, en na Emmy goeden dag gezegd te hebben ging zij heen.

BESLUIT.

„Want gij weet de genade onzes Heeren Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden daar Hij rijk was, opdat gij door Zijne armoede zoudt rijk worden.

2 Cor. 8 vs. 9.

erlangt gij nog iets naders te vernemen van de beide overbuurtjes? Treed dan nu, vier jaar later, met mij eene vriendelijke, maar eenvoudige woning binnen in een Noord-Brabantsch dorp. In de gezellige tuinkamer zitten eene dame en een meisje van 16 jaar. Kent gij haar nog? Het zijn Tante Martha en haar nichtje Emmy, die er wel nog altijd zwak en lijdend uitziet, maar toch vrij wat beter is dan toen wij haar de laatste maal zagen. Het wandelen vermoeit haar nog spoedig en zij moet zich nog wel ontzien, maar zij kan toch door het huis loopen, en dat is al een groote vooruitgang. Tante Martha is in haar werk verdiept, en bemerkt niet met welk eene liefde Emmy haar aanziet, terwijl zij haar boek in de hand laat rusten. Zij heeft juist gelezen van een meisje, dat geheel alleen was overgebleven; zij had niemand om voor haar te zorgen, en moest nu alleen de wijde wereld in. Eindelijk kon Emmy zich niet meer inhouden en zeide: „Tantel!” Tante Martha keek op en vroeg: „Wat is er Emmy?” „Tantel! ik ben toch zoo blij, dat u altijd bij mij gebleven zijt en voor mij gezorgd hebt, nadat Papa gestorven is; anders zou ik ook zóó alleen geweest zijn als Marie Wijnands, van wie ik hier gelezen heb.” „En ik ben ook blij dat ik bij je ben,” zeide Tante Martha, „wij hebben het samen goed, niet waar? al is het hier ook niet zoo mooi als op „Zomerhof.” Herinnert gij u dat nog?” „O ja! ik weet nog goed hoe het er daar uitzag,” zeide Emmy, „als ik mijne oogen toe doe zie ik alles weer. Maar ik had nooit gedacht, toen Papa zoo bedroefd van de reis terugkwam, dat alles

nog zoo goed terecht zou komen en dat wij nog samen zouden kunnen blijven wonen; ik dacht dat wij moesten gaan bedelen of in een armhuis gaan, toen Papa er zóó ongelukkig over was!" „Dat komt, omdat Papa vooral zoo bang was voor de groote verandering, die het voor u zou geven, toen hij het bericht ontving dat hij, door de slechte handelwijze van een' zoogenaamden vriend, alles had verloren, en nu huis en tuin moest verkoopen, om nog iets te hebben om van te leven. De arme man heeft dien slag niet lang overleefd." „Neen!" zeide Emmy peinzend, en zij dacht aan die lange, treurige dagen, toen haar Papa zoo somber was en altijd zieker werd, totdat hij eindelijk, kort voor dat alles verkocht werd, gestorven was. „Maar gij hebt u goed gehouden bij die groote verandering, Emmy!" zeide Tante Martha vriendelijk. „Ik wist dat ik toch wel gelukkig kon zijn al was ik niet rijk meer," zeide Emmy, „en ik ben het nu ook veel meer dan toen Tante Laura op „Zomerhof" bij mij was." Op dit oogenblik kwam een jong dienstmeisje binnen, dat even iets moest vragen. Kent gij haar nog? Het is Maartje Rijnders, flink uit de kluiten gewassen en handig, zooals zij eens beloofde te zullen worden. Hare Grootmoeder was twee jaar geleden gestorven; tot het laatste toe had zij aan hare kleinkinderen dezelfde trouwe liefde bewezen, en in eenvoudig, kinderlijk geloof was zij heengegaan naar het Vaderhuis met de vele woningen; zij was in waarheid eene rijke arme geweest. Keetje was in haren dienst gebleven; Gijs, die bijzonder goed oppaste, was door zijnen baas als kind aangenomen. Jacob, Grietje en de kleine Johan waren door een' neef en nicht in huis genomen, maar dezen vonden dat Maartje best voor zichzelf kon zorgen. Toen Tante Martha dit hoorde, had zij verzocht dat et meisje bij haar zou komen; Maartje was toch nog zoo jong om geheel onder vreemden te gaan, te meer daar zij geene Moeder of Grootmoeder meer had om haar met raad en daad bij te staan, en zij dus lichter door verleiding omringd zou worden. Eene hooge huur kon Tante Martha haar niet geven, wèl eene liefderijke behandeling en grondig onderricht in alles wat zij later zou moeten weten. Emmy vond het wát aardig, haar vroeger overbuurtje nu dagelijks te zien, vooral

omdat de menschen hier op het dorp haar nog zoo vreemd waren. En Maartje? Zij was hare meesteres innig dankbaar voor al hare liefde en beantwoordde die door een trouw en eerlijk dienen. — Dienzelfden avond kwam zij als naar gewoonte binnen, toen Tante Martha op het orgel ging spelen, en uit die drie harten klonk in waarheid een loflied voor den Heer. Het was het bekende, maar toch altijd zoo schoone Kerstlied. „Vol van pracht.” Toen de laatste klanken wegstierven, zeide Tante Martha: „Dat vierde versje:

*„Hij is 't waard, Hij is 't waard,
„Die van Boven kwam op aard’,
„Om het eeuwig, zalig leven,
„Aan verloornen weer te geven . . . .”*

doet mij altijd denken aan dien tekst: „Want gij weet de genade onzes Heeren Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden daar Hij rijk was, opdat gij door Zijne armoede zoudt rijk worden.” Dat blijft toch het voornaamste; niet of wij veel geld en goed bezitten hier op aarde, maar of wij rijk zijn geworden door Hem, Die om onzentwil arm is geworden. Hij heeft den heerlijken Hemel verlaten om hier op aarde de menschen gelukkig te maken; arm en eenvoudig heeft Hij hier rondgewandeld, altijd anderen weldoende en zegenende; Hij is gestorven aan een kruis, maar Hij stierf om arme zondaren te redden van het verderf en te verzoenen met God. Hij is arm geworden om ons rijk en gelukkig te maken. Laten wij dan zoeken en bedenken de dingen, die Boven zijn, want waar onze schat is, daar zal ook ons hart zijn.”
